Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

zo 6. septembra 2018 *

„Odvolanie – Ochranná známka Európskej únie – Konanie o vyhlásenie neplatnosti – Ochranná známka NEUSCHWANSTEIN – Nariadenie (ES) č. 207/2009 – Článok 7 ods. 1 písm. b) a c) – Absolútne dôvody zamietnutia – Opisný charakter – Údaj o zemepisnom pôvode – Rozlišovacia spôsobilosť – Článok 52 ods. 1 písm. b) – Neexistencia dobrej viery“

Vo veci C-488/16 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 13. septembra 2016,

**Bundesverband Souvenir – Geschenke – Ehrenpreise eV**, so sídlom vo Veitsbronne (Nemecko), v zastúpení: B. Bittner, Rechtsanwalt,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

**Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO)**, v zastúpení: D. Botis a A. Schifko, ako aj D. Walicka,, splnomocnení zástupcovia,

žalovaný v prvostupňovom konaní,

**Freistaat Bayern**, v zastúpení: M. Müller, Rechtsanwalt,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory J. L. da Cruz Vilaça, sudcovia E. Levits, A. Borg Barthet (spravodajca), M. Berger a F. Biltgen,

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: R. Șereș, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 29. novembra 2017,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 11. januára 2018,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

## Rozsudok

1 Svojím odvolaním Bundesverband Souvenir – Geschenke – Ehrenpreise eV žiada zrušenie rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 5. júla 2016, Bundesverband Souvenir – Geschenke – Ehrenpreise/EUIPO – Freistaat Bayern (NEUSCHWANSTEIN) (T-167/15, neuverejnený, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2016:391), ktorým uvedený súd zamietol žalobu o zrušenie rozhodnutia piateho odvolacieho senátu Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO) z 22. januára 2015 (vec R 28/2014-5), týkajúceho sa konania o vyhlásenie neplatnosti medzi odvolateľkou a Freistaat Bayern (Spolková krajina Bavorsko, Nemecko) (ďalej len „sporné rozhodnutie“).

### Právny rámec

2 Pod názvom „Absolútne dôvody zamietnutia“ článok 7 nariadenia Rady (ES) č. 207/2009 z 26. februára 2009 o ochrannej známke [Európskej únie] (Ú. v. EÚ L 78, 2009, s. 1) v odseku 1 písm. b) a c) stanovuje:

„Do registra sa nezapíšu:

…

b) ochranné známky, ktoré nemajú žiadnu rozlišovaciu spôsobilosť;

c) ochranné známky, ktoré tvoria výlučne označenia alebo znaky, ktoré môžu slúžiť v obchode na označenie druhu, kvality, množstva, zamýšľaného účelu, hodnoty, zemepisného pôvodu alebo času výroby tovarov alebo poskytovania služieb, prípadne iných vlastností tovarov alebo služieb;

…“

3 Článok 52 tohto nariadenia, nazvaný „Absolútne dôvody neplatnosti“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Ochranná známka [Európskej únie] sa vyhlási za neplatnú na základe návrhu podaného úradu alebo na základe vzájomného návrhu v konaní o porušení práv:

a) ak bola ochranná známka [Európskej únie] zapísaná v rozpore s ustanoveniami článku 7;

b) ak prihlasovateľ nekonal pri podávaní prihlášky ochrannej známky v dobrej viere.“

### Okolnosti predchádzajúce sporu:

4 Dňa 22. júla 2011 podala Spolková krajina Bavorsko prihlášku ochrannej známky Európskej únie na EUIPO podľa nariadenia č. 207/2009.

5 Prihláška ochrannej známky bola podaná na zápis slovného označenia NEUSCHWANSTEIN (ďalej len „napadnutá ochranná známka“).

6 Tovary a služby, pre ktoré bol zápis požadovaný, patria do tried 3, 8, 14 až 16, 18, 21, 25, 28, 30, 32 až 36, 38 a 44 v zmysle Niceskej dohody o medzinárodnom triedení výrobkov a služieb na účely zápisu ochranných známok z 15. júna 1957 v revidovanom a doplnenom znení a v rámci každej z týchto tried zodpovedajú nasledujúcemu opisu:

– trieda 3: „Voňavkárske tovary; Tovary pre starostlivosť o telo a o krásu“,

– trieda 8: „Nožiarsky tovar, vidličky a lyžice z drahých kovov“,

– trieda 14: „Šperky, klenoty; Hodiny a hodinky“,

– trieda 15: „Hudobné nástroje; Hudobné skrinky; Elektrické a elektronické hudobné nástroje“,

– trieda 16: „Listový a poznámkový papier; Ceruzky a atrament“,

– trieda 18: „Koža a koženka; Dáždniky; Cestovné tašky; Kabelky; Nosiče na šaty; Kufre; Aktovky, kufríky; Kufrík na toaletné potreby (bez obsahu); Toaletné tašky“,

– trieda 21: „Výrobky zo skla, porcelánu a kameniny, ktoré nie sú zahrnuté v iných tried; Čajníky, s výnimkou čajníkov z drahých kovov“,

– trieda 25: „Odevy; Obuv; Pokrývky hlavy; Ramienka na dámskej bielizni; Opasky; Traky“,

– trieda 28: „Hry a hračky; Stolové hry“,

– trieda 30: „Káva; Čaj; Kakao; Cukor; Med; Jemné pečivo; Zákusky, koláče; Sušienky; Sladkosti; Zmrzlina; Cukrovinky; Korenie“,

– trieda 32: „Nealkoholické nápoje; Pivo“,

– trieda 33: „Alkoholické nápoje, s výnimkou piva“,

– trieda 34: „Zápalky; Puzdrá na cigarety, popolníky, fajčiarske doplnky vyrobené z iných než vzácnych kovov; Cigarety; Tabak“,

– trieda 35: „Služby reklamnej agentúry“,

– trieda 36: „Poisťovníctvo; Poskytnutie finančných prostriedkov; Finančné služby; Služby v oblasti nehnuteľností“,

– trieda 38: „Telekomunikačné a komunikačné služby“,

– trieda 44: „Zdravotná starostlivosť a starostlivosť o krásu“.

7 Prihláška spornej ochrannej známky bola zverejnená vo *Vestníku ochranných známok Spoločenstva* č. 166/2011 z 2. septembra 2011 a sporná ochranná známka bola zapísaná do registra 12. decembra 2011 pod číslom 10144392.

8 Dňa 10. februára 2012 odvolateľka podala návrh na vyhlásenie neplatnosti spornej ochrannej známky podľa článku 52 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 207/2009 v spojení s článkom 7 ods. 1 písm. b) a c) toho istého nariadenia pre tovary a služby uvedené v bode 6.

9 Dňa 21. októbra 2013 zrušovacie oddelenie EUIPO zamietlo tento návrh na vyhlásenie neplatnosti, keď dospelo k záveru, že sporná ochranná známka sa neskladala ani z údajov, ktoré mohli slúžiť na označenie zemepisného pôvodu, ani z iných vlastností dotknutých tovarov a služieb, a že teda nedošlo k porušeniu článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009. Navyše sa toto oddelenie domnievalo, že keďže sporná ochranná známka mala rozlišujúcu spôsobilosť v súvislosti s dotknutými tovarmi a službami, nebol porušený ani článok 7 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia. Napokon sa toto oddelenie domnievalo, že odvolateľka nepreukázala, že prihláška spornej ochrannej známky nebola podaná v dobrej viere, a teda že nedošlo k porušeniu článku 52 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia.

10 Dňa 20. decembra 2013 podala odvolateľka na EUIPO podľa článkov 58 až 64 nariadenia č. 207/2009 odvolanie proti rozhodnutiu zrušovacieho oddelenia.

11 Sporným rozhodnutím piaty odvolací senát EUIPO potvrdil rozhodnutie zrušovacieho oddelenia a zamietol odvolanie.

## Konanie pred Všeobecným súdom a napadnutý rozsudok

12 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 2. apríla 2015 podala odvolateľka žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia.

13 Na podporu svojej žaloby odvolateľka uviedla tri žalobné dôvody založené na porušení článku 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 207/2009, článku 7 ods. 1 písm. c) tohto nariadenia a článku 52 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia.

14 Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd zamietol tri žalobné dôvody uvedené odvolateľkou, a v dôsledku toho aj žalobu v celom rozsahu.

## Návrhy účastníkov konania pred Súdnym dvorom

15 Odvolateľka svojím odvolaním navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil napadnutý rozsudok,

– vyhlásil spornú ochrannú známku za neplatnú a

– uložil EUIPO povinnosť nahradiť trovy konania.

16 EUIPO a Spolková krajina Bavorsko navrhujú, aby Súdny dvor zamietol odvolanie a uložil odvolateľke povinnosť nahradiť trovy konania.

## O odvolaní

17 Na podporu svojho odvolania odvolateľka uvádza tri odvolacie dôvody založené na porušení článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009, porušení článku 7 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia a porušení článku 52 ods. 1 písm. b) tohto nariadenia.

### *O prvom odvolacom dôvode*

*Argumentácia účastníkov konania*

18 Vo svojom prvom odvolacom dôvode odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd porušil článok 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009, keď rozhodol, že sporná ochranná známka nemala vzhľadom na dotknuté tovary a služby opisný charakter. Tento odvolací dôvod sa v podstate delí na dve časti.

19 V prvej časti odvolateľka spochybňuje niektoré posúdenia, ktoré Všeobecný súd urobil v bodoch 22, 26 a 27 napadnutého rozsudku.

20 Po prvé, Všeobecný súd podľa nej nesprávne usúdil v bode 22 napadnutého rozsudku, že pre niektoré tovary patriace do triedy 14 je stupeň pozornosti príslušnej skupiny verejnosti vyšší. Aj keď táto trieda výrobkov podľa odvolateľky obsahuje aj drahé výrobky, nemožno vo všeobecnosti usudzovať, že stupeň pozornosti v súvislosti s nimi bude vyšší, keďže šperky a hodinky sa môžu ponúkať aj za veľmi primerané ceny.

21 Po druhé, Všeobecný súd tiež nesprávne konštatoval v bode 26 napadnutého rozsudku, že názov „Neuschwanstein“, doslovne „nový labutí kameň“ je vymyslený a originálny názov, ktorý však neumožňuje príslušnej skupine verejnosti vytvoriť si súvislosť s dotknutými kategóriami výrobkov a služieb. Podľa odvolateľky toto konštatovanie naznačuje analýzu názvu „Neuschwanstein“, ktorú ale príslušná skupina verejnosti nebude robiť.

22 Po tretie, odvolateľka tvrdí, že v bode 27 napadnutého rozsudku je rozpor, keď Všeobecný súd na jednej strane pripúšťa, že zámok Neuschwanstein možno zemepisne lokalizovať, ale na druhej strane tvrdí, že nemôže byť zemepisným miestom.

23 Na štvrtom a poslednom mieste odvolateľka usudzuje, že tvrdenie Všeobecného súdu v bode 27 napadnutého rozsudku, podľa ktorého je zámok Neuschwanstein predovšetkým múzejným miestom, je nepresné. Po prvé, Všeobecný súd si totiž protirečí, keď na tom istom mieste uvádza, že tento zámok je známy pre svoju architektonickú jedinečnosť, čo neplatí pre múzeum. Následne, príslušná verejnosť vníma tento zámok ako budovu, ktorej jedinečnosť spočíva aj v jej zemepisnom umiestnení, a nie ako múzeum. Napokon, význam múzea sa posudzuje v závislosti od predmetov, ktoré sú v ňom vystavené. Verejnosť však tento zámok navštevuje nie pre predmety, ktoré sú tam vystavené, ale pre jeho architektonickú jedinečnosť.

24 Prostredníctvom druhej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľka vytýka Všeobecnému súdu, že nerešpektoval všeobecný záujem, ktorý je základom článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009, ani judikatúru vyplývajúcu z rozsudku zo 4. mája 1999, Windsurfing Chiemsee (C-108/97 a C-109/97, EU:C:1999:230), keď v bode 27 napadnutého rozsudku rozhodol, že zámok Neuschwanstein nie je ako taký miestom výroby tovarov alebo poskytovania služieb, takže sporná ochranná známka nemôže byť údajom o zemepisnom pôvode tovarov a služieb, na ktoré sa vzťahuje.

25 Z rozsudku zo 4. mája 1999, Windsurfing Chiemsee (C-108/97 a C-109/97, EU:C:1999:230), totiž vyplýva, že pokiaľ ide o zemepisné názvy, existuje všeobecný záujem na uchovaní ich dostupnosti najmä z dôvodu ich schopnosti ovplyvniť preferencie spotrebiteľov, napríklad spájaním tovarov s miestom, čo môže vyvolávať pozitívne pocity. Podľa odvolateľky také pozitívne pocity môžu byť vyvolané napríklad spomienkami na dovolenku, takže príslušná skupina verejnosti si vytvorí spojitosť medzi predmetnými tovarmi a službami a turistickým miestom, ktoré predstavuje zámok Neuschwanstein, a nie medzi týmito výrobkami a službami a určitým podnikom.

26 Súdny dvor tiež v bode 37 rozsudku zo 4. mája 1999, Windsurfing Chiemsee (C-108/97 a C-109/97, EU:C:1999:230), rozhodol, že súvislosť medzi tovarom a zemepisným miestom nezávisí iba od miesta, kde bol tento tovar vyrobený. V prípade spomienkových predmetov je miesto predaja rozhodujúce pre príslušnú skupinu verejnosti, pretože takéto výrobky sa predávajú takmer výlučne v bezprostrednom okolí dotknutej turistickej lokality. Miesto predaja by sa preto malo tiež považovať za údaj o zemepisnom pôvode.

27 Okrem toho Všeobecný súd tým, že v bode 29 napadnutého rozsudku zohľadnil len uvádzanie daných výrobkov a služieb na trh samotným vlastníkom zámku, ignoroval všeobecný záujem, ktorý spočíva v zabezpečení toho, že celosvetovo známy názov turistickej atrakcie zostane dostupný pre spomienkové predmety.

28 EUIPO a Spolková krajina Bavorsko tvrdia, že prvý odvolací dôvod sa má zamietnuť ako neprípustný. V každom prípade tvrdia, že Všeobecný súd správne uplatnil relevantnú judikatúru a článok 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009.

*Posúdenie Súdnym dvorom*

29 Pokiaľ ide o prvú časť prvého odvolacieho dôvodu, treba pripomenúť, že v súlade s článkom 256 ZFEÚ a článkom 58 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie sa odvolanie obmedzuje na právne otázky. Zistenie a posúdenie relevantných skutkových okolností, ako aj hodnotenie dôkazov je vo výlučnej právomoci Všeobecného súdu. Posúdenie tohto skutkového stavu a dôkazných prostriedkov teda nezakladá, s výnimkou ich skreslenia, právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom v rámci odvolacieho konania (pozri najmä rozsudok z 2. septembra 2010, Calvin Klein Trademark Trust/ÚHVT, C-254/09 P, EU:C:2010:488, bod 49 a citovanú judikatúru).

30 Konštatovania, ktoré Všeobecný súd vykonal v bodoch 22, 26 a 27 napadnutého rozsudku a podľa ktorých príslušná skupina verejnosti prejavuje vyšší stupeň pozornosti v súvislosti s výrobkami a službami patriacimi do tried 14 a 36, názov „Neuschwanstein“ je vymyslený a originálny názov, zámok s týmto menom nemožno považovať za zemepisné miesto a tento zámok je predovšetkým múzejným miestom, pritom sú posúdeniami skutkového stavu.

31 Treba konštatovať, že odvolateľka sa tvrdeniami, ktoré uvádza na podporu prvej časti, obmedzuje len na spochybnenie uvedených posúdení skutkových okolností, ktoré vykonal Všeobecný súd, a v skutočnosti sa pokúša dosiahnuť, aby Súdny dvor vykonal nové posúdenie skutkového stavu, a to bez toho, aby v tejto súvislosti tvrdila akékoľvek skreslenie dôkazov.

32 Z toho vyplýva, že prvú časť prvého odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako neprípustnú.

33 Prostredníctvom druhej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľka v podstate vytýka Všeobecnému súdu, že nerešpektoval všeobecný záujem, ktorý je základom článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009, a rozsudok zo 4. mája 1999, Windsurfing Chiemsee (C-108/97 a C-109/97, EU:C:1999:230), keď v bode 27 napadnutého rozsudku rozhodol, že zámok Neuschwanstein nie je ako taký miestom výroby tovarov alebo poskytovania služieb, takže sporná ochranná známka nemôže byť údajom o zemepisnom pôvode tovarov a služieb, na ktoré sa vzťahuje.

34 Preto v druhej časti prvého odvolacieho dôvodu odvolateľka vytýka Všeobecnému súdu, že neklasifikoval názov „Neuschwanstein“ ako označenie zemepisného pôvodu výrobkov a služieb označených spornou ochrannou známkou v zmysle článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009, takže táto časť nastoľuje právnu otázku, ktorá je v rámci odvolania prípustná.

35 Na úvod treba pripomenúť, že článok 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009 bráni zápisu ochranných známok Európskej únie, ktoré tvoria výlučne označenia alebo údaje, ktoré môžu slúžiť v obchode na označenie zemepisného pôvodu tovarov alebo služieb, pre ktoré sa žiada tento zápis.

36 Podľa ustálenej judikatúry toto ustanovenie sleduje cieľ všeobecného záujmu, ktorý vyžaduje, aby znaky alebo označenia opisujúce vlastnosti kategórií tvarov alebo služieb, pre ktoré sa zápis žiada, mohol voľne používať každý, vrátane ich používania ako kolektívnych ochranných známok alebo v kombinovaných, či grafických ochranných známkach. Toto ustanovenie teda bráni tomu, aby boli takéto označenia alebo znaky vyhradené pre jediný podnik z dôvodu ich zápisu ako ochrannej známky (rozsudky zo 4. mája 1999, Windsurfing Chiemsee, C-108/97 a C-109/97, EU:C:1999:230, bod 25, ako aj z 10. júla 2014, BSH/ÚHVT, C-126/13 P, neuverejnený, EU:C:2014:2065, bod 19 a citovaná judikatúra).

37 Pokiaľ ide konkrétnejšie o označenia alebo znaky, ktoré by mohli slúžiť na označenie zemepisného pôvodu kategórií tovarov, pre ktoré sa žiada zápis ochrannej známky, najmä pokiaľ ide o zemepisné názvy, Súdny dvor rozhodol, že existuje všeobecný záujem, aby sa uchovala ich dostupnosť, a to najmä z dôvodu ich schopnosti nielen eventuálne poukazovať na kvalitu a iné charakteristiky kategórií príslušných tovarov, ale rovnako tak aj ovplyvniť rôznym spôsobom preferencie spotrebiteľov napríklad tým, že dôjde k spájaniu tovarov s určitým miestom, ktoré môže vyvolávať pozitívne pocity (rozsudok z 4. mája 1999, Windsurfing Chiemsee, C-108/97 a C-109/97, EU:C:1999:230, bod 26).

38 V tejto súvislosti Súdny dvor zdôraznil, že zápis označenia možno odmietnuť na základe článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009, len ak zemepisný názov, pre ktorý sa žiada zápis ako ochrannej známky, označuje miesto, ktoré má v čase žiadosti v mysli zainteresovanej skupiny verejnosti súvislosť s dotknutou kategóriou tovarov, alebo ak možno odôvodnene predpokladať, že v budúcnosti by takáto súvislosť mohla vzniknúť (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 4. mája 1999, Windsurfing Chiemsee, C-108/97 a C-109/97, EU:C:1999:230, bod 31, ako aj z 12. februára 2004, Koninklijke KPN Nederland, C-363/99, EU:C:2004:86, bod 56).

39 Je však potrebné uviesť, že článok 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009 v zásade nebráni zápisu zemepisných názvov, ktoré príslušná skupina verejnosti nepozná, alebo sú aspoň neznáme ako označenia zemepisného miesta alebo názvov, pre ktoré z dôvodu charakteristík označeného miesta nie je pravdepodobné, že zainteresovaná skupina verejnosti by sa mohla domnievať, že predmetná kategória tovarov alebo služieb pochádza z tohto miesta (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. mája 1999, Windsurfing Chiemsee, C-108/97 a C-109/97, EU:C:1999:230, bod 33).

40 V prejednávanej veci Všeobecný súd v bode 27 napadnutého rozsudku v zásade rozhodol, že zámok Neuschwanstein je predovšetkým múzejným miestom, ktorého hlavnou úlohou nie je výroba alebo uvádzanie spomienkových predmetov na trh, alebo poskytovanie služieb, ale zachovanie dedičstva, a že tento zámok nie je známy pre spomienkové predmety, ktoré predáva, alebo pre služby, ktoré ponúka. Všeobecný súd z toho odvodil, že keďže uvedený zámok nie je miestom produkcie tovaru alebo poskytovania služieb ako taký, napadnutá ochranná známka nemôže byť údajom o zemepisnom pôvode výrobkov a služieb, na ktoré sa vzťahuje. Súdnemu dvoru preto prináleží overiť, či, ako tvrdí odvolateľka, toto posúdenie vyplýva z toho, že nezohľadnil všeobecný záujem, ktorý je základom článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009.

41 Po prvé, treba preskúmať tvrdenie odvolateľky, podľa ktorého označenie „Neuschwanstein“ má opisný charakter v zmysle článku 7 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 207/2009 v rozsahu, v akom spomienka, ktorú toto označenie vyvoláva, označuje vlastnosť alebo podstatnú charakteristickú črtu tovarov a služieb, na ktoré sa vzťahuje sporná ochranná známka, a tým umožňuje príslušnej skupine verejnosti vytvoriť si súvislosť medzi týmito tovarmi a službami a zámkom Neuschwanstein.

42 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, ako uviedol aj generálny advokát v bode 39 svojich návrhov, že podľa Niceskej dohody neexistuje trieda týkajúca sa „spomienkových predmetov“. Preto Všeobecný súd oprávnene rozhodol, ako vyplýva z bodov 22 a 27 napadnutého rozsudku, že tovary, na ktoré sa vzťahuje sporná ochranná známka, sú výrobkami bežnej spotreby a že dotknuté služby sú službami každodennej správy a využívania zámku.

43 Okrem toho zo spisu nevyplýva, že uvedené tovary a služby určené na každodenné použitie majú osobitné alebo konkrétne vlastnosti, pre ktoré by bol zámok Neuschwanstein tradične známy a pre ktoré je pravdepodobné, že príslušná skupina verejnosti by sa mohla domnievať, že pochádzajú z tohto miesta alebo tam boli vyrobené, alebo poskytnuté.

44 Konkrétne, pokiaľ ide o výrobky, na ktoré sa vzťahuje sporná ochranná známka, treba zdôrazniť, že skutočnosť, že tieto výrobky sa predávajú ako spomienkové predmety, nie je relevantná na účely posúdenia opisného charakteru označenia „Neuschwanstein“. Spomienková funkcia pripísaná výrobku totiž nie je objektívnou vlastnosťou, ktorá je vlastná výrobku, keďže táto funkcia sa vzťahuje na slobodnú vôľu kupujúceho a orientuje sa len na jeho zámery.

45 Vzhľadom na to, že označenie „Neuschwanstein“ označuje zámok, ktorý nesie toto meno, treba usudzovať, že samotné umiestnenie tohto označenia, najmä na dotknuté výrobky, umožňuje príslušnej skupine verejnosti vnímať takéto výrobky bežnej spotreby aj ako spomienkové predmety. Skutočnosť, že predstavujú suveníry len v dôsledku samotného umiestnenia tohto názvu, sama osebe nie je podstatnou opisnou charakteristickou črtou týchto výrobkov.

46 Nie je preto primerané tvrdiť, že z pohľadu príslušnej skupiny verejnosti spomienka, na ktorú odkazuje označenie „Neuschwanstein“, označuje vlastnosť alebo podstatnú charakteristickú črtu tovarov a služieb označených spornou ochrannou známkou.

47 Po druhé, treba preskúmať tvrdenie odvolateľky, podľa ktorého je označenie „Neuschwanstein“ údajom o zemepisnom pôvode výrobkov a služieb, na ktoré sa vzťahuje sporná ochranná známka, v rozsahu, v akom by sa miesto predaja týchto výrobkov a služieb malo vnímať ako ukazovateľ ich spojenia so zámkom Neuschwanstein.

48 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v rozsudku zo 4. mája 1999, Windsurfing Chiemsee (C-108/97 a C-109/97, EU:C:1999:230, bod 36), Súdny dvor rozhodol, že údaj o zemepisnom pôvode výrobku síce zvyčajne označuje miesto, kde sa výrobok vyrobil alebo mohol vyrobiť, ale nemožno vylúčiť, že súvislosť medzi tovarom a zemepisným miestom závisí od iných spájajúcich ukazovateľov, ako je napríklad skutočnosť, že tovar bol vyvinutý alebo navrhnutý v danom zemepisnom mieste.

49 Z toho vyplýva, že Súdny dvor neobmedzil ukazovatele spojenia len na miesto výroby dotknutých tovarov. Ako však uviedol generálny advokát v bode 41 svojich návrhov, to však nevyhnutne neznamená, že miesto uvedenia na trh môže slúžiť ako ukazovateľ spojenia medzi výrobkami a službami označenými spornou ochrannou známkou a daným miestom, a to dokonca ani v prípade predaja spomienkových predmetov.

50 Samotná skutočnosť, že uvedené tovary a služby sa ponúkajú na určitom mieste, totiž nemôže byť opisným údajom o ich zemepisnom pôvode, pretože miesto predaja týchto výrobkov a služieb samo osebe neopisuje ich vlastnosti, povahu alebo charakteristické črty súvisiace s ich zemepisným pôvodom, ako sú remeslo, tradície alebo prostredie charakteristické pre určité miesto, ako to v podstate uviedol aj generálny advokát v bode 42 svojich návrhov.

51 Ako Všeobecný súd usudzoval v bodoch 27 a 29 napadnutého rozsudku, v prejednávanej veci nie je zámok Neuschwanstein známy pre svoje spomienkové predmety, ktoré predáva, alebo pre služby, ktoré ponúka, ale pre svoju architektonickú jedinečnosť. Okrem toho zo spisu nevyplýva, že sporná ochranná známka sa používa pri predaji osobitných spomienkových predmetov a ponúkaní špecifických služieb, pre ktoré by bola tradične známa.

52 Navyše, ako vyplýva z bodu 41 napadnutého rozsudku, nie všetky služby, na ktoré sa vzťahuje sporná ochranná známka, sa ponúkajú priamo v mieste na zámku Neuschwanstein. Pokiaľ ide o dotknuté výrobky, odvolateľka sama pripúšťa vo svojom odvolaní, že nie je vylúčené, že sa predávajú aj mimo zámku.

53 Za týchto okolností nie je preto primerané tvrdiť, že v mysli príslušnej skupiny verejnosti samotné miesto predaja, na ktoré odkazuje označenie „Neuschwanstein“, predstavuje opis vlastnosti alebo podstatnej charakteristickej črty výrobkov a služieb označených spornou ochrannou známkou.

54 Všeobecný súd sa preto nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 27 napadnutého rozsudku rozhodol, že zámok Neuschwanstein ako taký nie je miestom výroby tovarov alebo poskytovania služieb a sporná ochranná známka nemôže byť údajom o zemepisnom pôvode výrobkov a služieb, na ktoré sa vzťahuje.

55 Z toho vyplýva, že druhú časť prvého odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodnú, a prvý odvolací dôvod tak treba zamietnuť v celom rozsahu.

***O druhom odvolacom dôvode***

*Argumentácia účastníkov konania*

56 Druhý odvolací dôvod sa skladá z dvoch častí. V prvej časti odvolateľka, po prvé, v podstate tvrdí, že Všeobecný súd porušil článok 7 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 207/2009, keď sa pri posúdení rozlišovacej spôsobilosti spornej ochrannej známky obmedzil v bodoch 41 a 42 napadnutého rozsudku na to, že uviedol, že samotné umiestnenie označenia „Neuschwanstein“ na dotknutých výrobkoch a službách umožňuje odlíšiť ich od výrobkov predávaných alebo dodávaných v iných obchodných alebo turistických priestoroch. Podľa odvolateľky toto konštatovanie neumožňuje prijať záver o rozlišovacej spôsobilosti spornej ochrannej známky. Výrobok s nápisom „Munich“ sa totiž nevyhnutne líši od výrobku s nápisom „Hamburg“, keďže spotrebitelia môžu predpokladať, že prvý výrobok bol vyrobený v Mníchove a druhý v Hamburgu.

57 Ďalej v bode 41 napadnutého rozsudku sa Všeobecný súd opiera o kruhovú argumentáciu, keď tvrdí, že označenie „NEUSCHWANSTEIN“ označuje nielen zámok Neuschwanstein ako múzejné miesto, ale aj samotnú spornú ochrannú známku. Všeobecný súd tým prejudikuje rozhodnutie o tom, či uvedené označenie môže predstavovať ochrannú známku, alebo nie.

58 Napokon odvolateľka tvrdí, že konštatovanie Všeobecného súdu uvedené v bode 42 napadnutého rozsudku, podľa ktorého sporná ochranná známka umožňuje pod svojou značkou predaj tovaru alebo poskytovanie služieb, ktorých kvalitu môže kontrolovať Spolková krajina Bavorsko, nepredstavuje dôkaz o rozlišovacej spôsobilosti označenia „NEUSCHWANSTEIN“, ale dôsledok jeho zápisu ako ochrannej známky.

59 V druhej časti druhého odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že Všeobecný súd mal aspoň orientačne vziať do úvahy uznesenie Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) z 8. marca 2012, ktorý zrušil zápis označenia „NEUSCHWANSTEIN“ ako národnej ochrannej známky.

60 EUIPO a Spolková krajina Bavorsko zastávajú názor, že prvá časť druhého odvolacieho dôvodu je neprípustná a druhú časť druhého odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodnú.

*Posúdenie Súdnym dvorom*

61 Pokiaľ ide o prvú časť druhého odvolacieho dôvodu, treba poukázať na to, že hoci je znenie odvolania v tomto bode nejasné, možno z argumentácie odvolateľky odvodiť, že táto časť sa v podstate týka tvrdenia, že Všeobecný súd nedostatočne odôvodnil svoje posúdenie rozlišovacej spôsobilosti spornej ochrannej známky.

62 Tým, že žalobkyňa vytýka Všeobecnému súdu, že nedostatočne odôvodnil konštatovanie, podľa ktorého má sporná ochranná známka rozlišovaciu spôsobilosť, nastoľuje právnu otázku, ktorá ako taká môže byť uplatnená v rámci odvolania (rozsudok z 5. júla 2011, Edwin/ÚHVT, C-263/09 P, EU:C:2011:452, bod 63 a citovaná judikatúra).

63 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora z povinnosti odôvodnenia, ktorá prislúcha Všeobecnému súdu, vyplýva, že z rozsudku musia byť jasne a nepochybne zrejmé úvahy Všeobecného súdu tak, aby to dotknutým osobám umožnilo zistiť dôvody prijatého rozhodnutia a Súdnemu dvoru vykonať jeho súdny prieskum (rozsudok z 24. januára 2013, 3F/Komisia, C-646/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:36, bod 63 a citovaná judikatúra).

64 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že po pripomenutí relevantnej judikatúry pre posúdenie rozlišovacej spôsobilosti spornej ochrannej známky v bodoch 36 až 39 napadnutého rozsudku Všeobecný súd usudzoval v bode 41 napadnutého rozsudku, že predmetné výrobky a služby sú výrobkami určenými na bežnú spotrebu bez toho, aby bolo potrebné odlíšiť tie, ktoré by mohli patriť do kategórie typických spomienkových predmetov, a službami každodenného života, ktoré sa odlišujú od ostatných spomienkových predmetov a služieb cestovného ruchu len na základe svojho mena, pokiaľ toto meno označuje nielen zámok ako muzeálne miesto, ale aj samotnú spornú ochrannú známku. Všeobecný súd dodal, že dotknuté výrobky nie sú vyrábané v samotnom zámku, ale tam sa len predávajú, a aj keď sú niektoré zo služieb určené na správu zámku, nie všetky sa priamo v ňom ponúkajú.

65 V bode 42 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že slovný prvok tvoriaci spornú ochrannú známku, ktorý je zhodný s názvom zámku, je vymysleným názvom, ktorý nemá žiadnu opisnú súvislosť s ponúkanými tovarmi a službami alebo uvádzanými na trh. Podľa Všeobecného súdu, keďže „Neuschwanstein“ znamená „nový labutí kameň“, samotné umiestnenie spornej ochrannej známky na predávané výrobky a ponúkané služby totiž umožňuje odlíšiť tieto výrobky a služby od tých, ktoré sa predávajú alebo poskytujú – takisto na bežnú spotrebu – v iných obchodných alebo turistických priestoroch. Všeobecný súd dodal, že sporná ochranná známka umožňuje pod svojou značkou uvádzať na trh tovary a poskytovať služby, ktorých kvalitu môže Spolková krajina Bavorsko kontrolovať buď priamo, alebo nepriamo v rámci licenčných zmlúv.

66 V bode 43 napadnutého rozsudku Všeobecný súd najmä konštatoval, že sporná ochranná známka umožňuje príslušnej skupine verejnosti prostredníctvom svojho názvu nielen odkázať na návštevu zámku, ale tiež rozlíšiť obchodný pôvod dotknutých výrobkov a služieb, takže táto skupina bude predpokladať, že všetky výrobky a služby, ktoré napadnutá ochranná známka označuje, boli vyrobené, uvedené na trh alebo dodané pod kontrolou Spolkovej krajiny Bavorsko, ktorej môže byť pripísaná zodpovednosť za ich kvalitu.

67 Z bodov 41 až 43 napadnutého rozsudku vyplýva, že na účely posúdenia rozlišovacej spôsobilosti spornej ochrannej známky Všeobecný súd preskúmal výrobky a služby označené spornou ochrannou známkou a posúdil slovný prvok tvoriaci spornú ochrannú známku, ktorý je podľa neho vymysleným názvom bez opisnej súvislosti s dotknutými výrobkami a službami.

68 V tejto súvislosti treba uviesť, že konštatovanie Všeobecného súdu, podľa ktorého sporná ochranná známka nie je údajom o zemepisnom pôvode uvedených tovarov a služieb, neprejudikuje jej rozlišovaciu spôsobilosť, ale naopak, predstavuje nevyhnutnú podmienku na možnosť zapísať ochrannú známku, ktorá nie je bez rozlišovacej spôsobilosti. Práve z dôvodu neexistencie opisného charakteru spornej ochrannej známky môže subjekt, akým je Spolková krajina Bavorsko, požiadať o zápis ako ochrannej známky Únie múzejné miesto, ktorého je vlastníkom, keďže nariadenie č. 207/2009 tomu v zásade nebráni. Argumentáciu Všeobecného súdu teda nemožno považovať v tejto súvislosti za kruhovú, ako to uviedol generálny advokát v bodoch 55 a 56 svojich návrhov.

69 Za týchto podmienok treba prijať záver, že na konci svojho posúdenia rozlišovacej spôsobilosti spornej ochrannej známky s ohľadom na judikatúru uvedenú v bode 36 napadnutého rozsudku, podľa ktorej rozlišovacia spôsobilosť ochrannej známky znamená, že táto ochranná známka umožňuje identifikovať výrobky a služby, pre ktoré sa zápis žiada, ako pochádzajúce od určitého podniku, Všeobecný súd z právneho hľadiska dostatočne odôvodnil existenciu tejto rozlišovacej spôsobilosti, keď potvrdil, že

samotné umiestnenie uvedenej ochrannej známky na dotknuté tovary a služby umožňuje príslušnej skupine verejnosti odlíšiť ich od tovarov a služieb predávaných alebo dodávaných v iných obchodných alebo turistických priestoroch.

70 Naopak, v rozsahu, v akom tvrdenie Všeobecného súdu uvedené v bode 42 napadnutého rozsudku, podľa ktorého sporná ochranná známka umožňuje pod svojou značkou predaj tovaru alebo poskytovanie služieb, ktorých kvalitu môže kontrolovať Spolková krajina Bavorsko, predstavuje nadbytočný dôvod uvedený len pre úplnosť, treba usudzovať, že argumentácia odvolateľky namierená proti tomuto dôvodu je neúčinná (rozsudok z 1. februára 2018, Kühne + Nagel International a i./Komisia, C-261/16 P, neuverejnený, EU:C:2018:56, bod 69, ako aj uznesenie zo 14. januára 2016, Royal County of Berkshire Polo Club/ÚHVT, C-278/15 P, neuverejnené, EU:C:2016:20, bod 43 a citovaná judikatúra).

71 Z toho vyplýva, že prvú časť druhého odvolacieho dôvodu treba zamietnuť čiastočne ako nedôvodnú a čiastočne ako neúčinnú.

72 Pokiaľ ide o druhú časť druhého odvolacieho dôvodu, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry rozhodnutia, ktoré majú odvolacie senáty prijímať v zmysle nariadenia č. 207/2009 týkajúce sa zápisu označenia ako ochrannej známky Únie, patria do výkonu vymedzenej právomoci, a nie diskrečnej právomoci, a preto sa zákonnosť týchto rozhodnutí odvolacích senátov musí posúdiť iba na základe tohto nariadenia tak, ako ho vykladá súd Únie (rozsudok z 19. januára 2012, ÚHVT/Nike International, C-53/11 P, EU:C:2012:27, bod 57 a citovaná judikatúra). Ako ďalej vyplýva z bodu 44 napadnutého rozsudku, režim ochranných známok Európskej únie je autonómnym systémom tvoreným súborom právnych noriem a sledujúcim ciele, ktoré sú preň špecifické, pričom jeho uplatnenie je nezávislé od akéhokoľvek vnútroštátneho systému (rozsudok z 12. decembra 2013, Rivella International/ÚHVT, C-445/12 P, EU:C:2013:826, bod 48 a citovaná judikatúra).

73 Z toho vyplýva, že Všeobecný súd nebol povinný zohľadniť uznesenie Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) z 8. marca 2012. Druhú časť druhého odvolacieho dôvodu tak treba zamietnuť ako nedôvodnú.

74 Druhý odvolací dôvod sa preto musí zamietnuť v celom rozsahu.

### *O treťom odvolacom dôvode*

#### *Argumentácia účastníkov konania*

75 Tretí odvolací dôvod je založený na porušení článku 52 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 207/2009 a je rozdelený na dve časti. Prvou časťou tohto odvolacieho dôvodu odvolateľka po prvé tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že v bode 55 napadnutého rozsudku uviedol, že z dôkazov v spise nevyplýva, že napadnutá ochranná známka sa používala už pred dátumom jej zápisu pri predaji špecifických spomienkových predmetov a ponúkaní osobitných služieb. V prvom rade totiž uviedla mnoho príkladov suvenírov s nápisom „Neuschwanstein “ v prílohe k žalobe na prvom stupni. V druhom rade Spolková krajina Bavorsko je ako vlastník zámku prítomná na mieste a mala by vedieť o uvádzaní spomienkových predmetov, ktoré majú toto označenie, na trh.

76 Po druhé, Všeobecný súd sa podľa nej dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 57 napadnutého rozsudku rozhodol, že výzva zaslaná 12. júna 2008 Spolkovou krajinou Bavorsko spoločnosti N. nebola dôkazom neexistencie dobrej viery tohto členského štátu zaregistrovať spornú ochrannú známku s cieľom zabrániť tretím osobám v používaní označenia „NEUSCHWANSTEIN“. Odvolateľka v tejto súvislosti cituje vyhlásenie hovorkyne Spolkovej krajiny Bavorsko, ktoré potvrdzuje tento zámer.

77 V druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu odvolateľka tvrdí, že je nesprávne, že Všeobecný súd v bode 58 napadnutého rozsudku vylúčil neexistenciu dobrej viery Spolkovej krajiny Bavorsko na základe toho, že údajne sledovala legitímny cieľ ochrany a zachovania múzejného miesta. Zastáva názor, že rozsudok z 11. júna 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (C-529/07, EU:C:2009:361), na ktorý sa Všeobecný súd odvoláva, neumožňuje dospieť k záveru, že legitímny cieľ vylučuje neexistenciu dobrej viery. Na toto posúdenie treba zohľadniť prostriedky použité na dosiahnutie takého cieľa.

78 EUIPO a Spolková krajina Bavorsko tvrdia, že tretí žalobný dôvod je neprípustný a v každom prípade nedôvodný.

*Posúdenie Súdnym dvorom*

79 Pokiaľ ide o prvú časť tretieho odvolacieho dôvodu, treba uviesť, že Všeobecný súd v bode 55 napadnutého rozsudku okrem iného konštatoval, že odvolateľka nepredložila dôkazy umožňujúce preukázať objektívne okolnosti, za ktorých by Spolková krajina Bavorsko vedela o tom, že odvolateľka alebo ďalšie tretie osoby uvádzajú na trh niektoré z dotknutých tovarov a služieb. V bode 57 uvedeného rozsudku Všeobecný súd preskúmal výzvu, ktorú 12. júna 2008 Spolková krajina Bavorsko zaslala spoločnosti N. a v tejto súvislosti uviedol, že táto spoločnosť podala prihlášku národnej slovnej ochrannej známky NEUSCHWANSTEIN 15. januára 2008. Všeobecný súd uviedol, že Spolková krajina Bavorsko pritom podala jednak prihlášku národnej slovnej ochrannej známky NEUSCHWANSTEIN 28. januára 2005 na Deutsches Patent- und Markenamt (Nemecký úrad pre patenty a ochranné známky), ktorá bola zaregistrovaná 4. októbra 2005, a jednak prihlášku obrazovej ochrannej známky Európskej únie na EUIPO 11. júla 2003, ktorá bola zaregistrovaná 14. septembra 2006. Všeobecný súd preto dospel k záveru, že to bola spoločnosť N., ktorá vopred vedela o ochrannej známke Spolkovej krajiny Bavorsko, a nie naopak, a preto tento štát konal v dobrej viere.

80 Treba však konštatovať, že argumentáciou uvedenou na podporu prvej časti tretieho žalobného dôvodu sa odvolateľka v skutočnosti snaží spochybniť posúdenie dôkazov, ktoré vykonal Všeobecný súd v bodoch 55 a 57 napadnutého rozsudku bez toho, aby sa odvolávala na akékoľvek skreslenie týchto dôkazov.

81 Za týchto podmienok a v súlade s judikatúrou uvedenou v bode 29 tohto rozsudku treba prvú časť tretieho odvolacieho dôvodu zamietnuť ako neprípustnú.

82 Pokiaľ ide o druhú časť tretieho odvolacieho dôvodu, treba konštatovať, že argumentácia odvolateľky vychádza z nesprávneho výkladu rozsudku z 11. júna 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli (C-529/07, EU:C:2009:361).

83 V uvedenom rozsudku, na ktorý odkazuje Všeobecný súd v bode 58 napadnutého rozsudku, Súdny dvor v podstate rozhodol, pokiaľ ide o úmysel prihlasovateľa v čase podania prihlášky ochrannej známky Európskej únie, ako aj za predpokladu, že podá prihlášku na zápis označenia výlučne s cieľom nekalo súťažiť s konkurentom používajúcim podobné označenie, že nemožno vylúčiť, že podaním tejto prihlášky žiadateľ sleduje legitímny cieľ. Súdny dvor spresnil, že to tak môže byť v prípade, keď prihlasovateľ v okamihu podania prihlášky vie, že tretia osoba, ktorá je novým subjektom na trhu, sa pokúša využiť toto označenie vo svoj prospech napodobňovaním jeho vzhľadu, čo vedie prihlasovateľa k jeho zápisu s cieľom zabrániť používaniu takéhoto vzhľadu (rozsudok z 11. júna 2009, Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli, C-529/07, EU:C:2009:361, body 47 až 49). Preto z tohto rozsudku nevyplýva, že posúdenie neexistencie dobrej viery musí nevyhnutne zohľadňovať prostriedky použité na dosiahnutie takého cieľa.

84 Z toho vyplýva, že druhú časť tretieho odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodnú, a tretí odvolací dôvod tak treba zamietnuť v celom rozsahu.

85 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy sa musí odvolanie zamietnuť v celom rozsahu.

## O trovách

86 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. EUIPO a Spolková krajina Bavorsko navrhli uložiť Bundesverband Souvenir – Geschenke – Ehrenpreise povinnosť nahradiť trovy konania, a keďže tento účastník konania nemal úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť mu povinnosť nahradiť trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Odvolanie sa zamieta.**

2. **Bundesverband Souvenir – Geschenke – Ehrenpreise eV je povinný nahradiť trovy konania.**

Podpisy